

РЕШЕНИЕ

№ 302

гр. София, 15.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и пети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Ирена М. Дянкова
като разгледа докладваното от Зорница Гладилова Въззивно търговско дело
№ 20231001000088 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и следващите от ГПК.

С Решение № 260056/10.10.2022 г. по т.д.№ 145/2020 г. Врачански окръжен съд, ГО е признал за несъществуващо обстоятелството, вписано в търговския регистър по партидата на „Спес-21“ ООД, ЕИК 106551239 под № 20201201142035, заличаване на търговеца поради приключила процедура по ликвидация. С решението са отхвърлени предявените от Д. Л. Н., ЕГН ***** срещу „Сигма Спес“ ООД, ЕИК 205245906 и срещу „Промстрой Инвест“ ООД, ЕИК 200975207 иски за признаване за несъществуващи на обстоятелства, вписани по партидите им, а именно: заличаване на „Сигма Спес“ ООД по заявление вх.№ 20201125134316 поради приключило производство по ликвидация и прекратяване на участието на „Сигма Спес“ ООД като съдружник в "Промстой Инвест"ООД, изваждане на апортни вноски и намаляване на капитала на "Промстой Инвест"ООД от 417 520 лв. на 10 лв. по Заявление вх.№ 20200219155351 и Заявление вх.№ 20200625120524.

Срещу решението в частта, с която е признато за несъществуващо обстоятелството, вписано в ТР по партидата на „Спес 21“ ООД под № 20201201142035 - заличаване на дружеството поради приключила процедура по ликвидация, е подадена въззивна жалба от „Спес-21“ ООД. Жалбоподателят поддържа, че ищцата не притежава качеството кредитор на дружеството. В счетоводството на дружеството не се водело негово задължение към нея. Не било спорно, че тя е предявила иск по чл.200 КТ пред РС – Девня, но със заличаване на дружеството, неговата правосубектност е отпаднала и производството по този иск се считало прекратено по силата на закона като липсвал постановен съдебен акт преди заличаване на ответника. На 02.04.2020 г. Д. И. П. в качеството си на ликвидатор

обявил в търговския регистър покана до кредиторите да предявят вземанията си със Заявление обр. Г1 № 20200327152717. Ликвидацията продължила над 8 месеца. Ищцата не предявила имуществена претенция, с което е изгубила правото си на иск по чл.29, ал. 1 ЗТРРЮЛНЦ. Знанието за претенцията на ищцата от страна на Д. И. П. - управител на ответника, назначен за ликвидатор, било ирелевантно, като действие предхождащо образуването на производство по ликвидация и доколкото ищцата не била предявила вземането си след поканата на ликвидатора и в 6-месечния срок от обявяването ѝ, съгласно чл.272, ал.1 вр. чл.267 от ТЗ. По този начин длъжникът можело да бъде уведомен, че кредиторът му междувременно не се е отказал от претенцията си. С решение № 5/01.06.2017 г. по т.д.№ 3674/2015 г. на ВКС, I ТО било прието, че „известни“ следвало да се считат всички кредитори, за които са налице данни в търговските книги на длъжника в ликвидация или знание за вземането на които е обективно достигнало до същия /респ. до ликвидатора/ и не се оспорва. Писмена покана за предявяване на вземанията ликвидаторът дължал на известните му безспорни кредитори. **Всички останали кредитори - неизвестни на длъжника или спорни по основание /с оспорвани изобщо като възникнали или все още съществуващи вземания/ следвало да предявят в срока по чл. 272, ал. 1 ТЗ.** Дори, обаче, да не били предявени спорните вземания в срока по чл. 272, ал. 1 ТЗ, ако е налице висящо съдебно или арбитражно производство за установяването им, за което длъжникът в ликвидация, респ. ликвидатора са в известност, тези кредитори участвали в разпределението, съгласно предвиденото в чл. 272, ал. 3 ТЗ - със заделяне на имущество в обезпечение на вземането им до установяването му със сила на пресъдено нещо. В процесният случай в качеството му на ликвидатор П. не бил установил налично имущество в дружеството и съответно не бил осребрявал такова и не бил удовлетворявал кредитори. По тази причина обективно той не бил имал възможност да задели имущество в обезпечение на спорното вземане на ищцата до установяването му със сила на пресъдено нещо. Ако спорно вземане не било предявено в срока по чл. 272, ал. 1 ТЗ, нито било станало известно на длъжника в ликвидация/ликвидатора до извършване разпределение на имуществото, в това число като предмет на висящ съдебен или арбитражен спор, кредиторът - непроявил достатъчна дължима грижа следвало да понесе последицата да се удовлетвори с остатъчно имущество, в случай, че такова било налице след удовлетворяване на останалите кредитори и преди заличаване на дружеството. Отмяната на заличаването имало за последица единствено извършването на действия, обслужващи производството по ликвидация, каквито в случая не се твърдяло да са налице. Възобновяване на производството по ликвидация би било приложимо само за кредитори, които надлежно били предявили вземанията си, които съответно били съобразени от ликвидатора, но били останали неудовлетворени при разпределението на имуществото, в случай на открито ново имущество за разпределение. Моли решението да бъде отменено в обжалваната част и искът да бъде отхвърлен.

Ответникът Д. Л. Н. оспорва жалбата по подробно изложени в нея съображения.

Срещу решението в неговата отхвърлителна част е подадена въззивна жалба от Д. Л. Н., която моли то да бъде отменено и исковите ѝ уважени. Съдът неправилно приел, че Н. няма качеството кредитор по отношение на „Сигма Спес“ ООД и „Промстрой Инвест“ ООД, което качество не произтичало от иска по чл.135 от ЗЗД.

Жалбоподателката твърди, че е майка и наследник по закон на Й. С. Н., починал на *** г., извършвайки възложената му от ответника „Спес-21“ ООД работа в ТЕЦ „Солвей Соди“ АД гр.Девня. Й. Н. работил по безсрочен трудов договор № 18/21.10.2008 г. със „Спес-21“ ООД на длъжност „работник строителство“ на пълно работно време. От 29.12.2012 г. по силата на договор за сътрудничество и съвместна дейност „Спес-21“ ООД започнало съвместна дейност в областта на антикорозионна защита хидроизолации и други строителни дейности в условията на трайно изпълнение в рамките на договорения срок, като осигуряват работници, апаратура, материали, техника и др. за извършване на

определени работи със „Сигма Витес“ ООД на обекти в цялата страна. Обектът „Соловей Соди“ АД бил възложен по поръчка № 4512939775/27.07.2017 г. с възложител „Солвей Соди“ АД и изпълнител „Сигма Витес“ ООД. Злополуката била призната за трудова по чл. 55, ал. 1 от КСО с влязло в сила Разпореждане № 36/22.01.2018 г. на Националния осигурителен институт, „Териториална поделение - Враца“. Ответникът „Спес-21“ ООД по силата на нотариален акт № 173, том VI, рег. № 8673, дело № 648 от 2001 г. на нотариус с рег. № 026 на НК на РБ, с район на действие Районен съд - гр. Враца придобил недвижим имот от 2 300 кв.м. от парцел V в квартал 5 по ЗРП на гр. Враца, община Враца, обл. Враца, в промишлената зона с идентификатор 12259.1021.49. Върху имота била построена производствена сграда. След злополуката и смъртта на Й. Н. „Спес-21“ ООД и „Сигма Витес“ ООД учредили ново дружество „Сигма Спес“ ООД с капитал 447 000 лева, **формиран от непарична вноска /апорт/ на „Спес-21“ ООД в размер на 247 000 лева, и съставляващ Поземлен имот № 12259.1021.49, ведно с промишлената сграда построена в имота с площ от 715.000 кв. м., а непаричната вноска на „Сигма Витес“ ООД била в размер на 200 000 лева и представлявала стойността на 15 бр. автомобили.** „Сигма Спес“ ООД било вписано със седалище и адрес на управление: гр. Враца, Промислена зона, ул. „Текстилец“ № 1 и се представлявало от управителя си К. Г.. На 12.12.2018 г. „Сигма Спес“ ООД, чрез управителят си К. Г., който бил и управител и на „Сигма Витес“ ООД прехвърлило търговското си предприятие на дружеството „Промстрой Инвест“ ООД, чийто управител бил синът на К. Г., П. К. Г., а съдружници са К. и П. Г., които били баща и син. Търговското предприятие било прехвърлено срещу задължението на „Промстрой Инвест“ ООД да заплати на „Сигма Спес“ ООД сумата 417 420 лева на 24 равни месечни вноски от по 17 392.50 лева до 30-то число на всеки месец, считано от 30.01.2019 г. От анализа следвало, че К. П. Г. бил управител на и съдружник в „Сигма Витес“ ООД, „Сигма Спес“ ООД, а синът му П. К. Г. бил управител на и съдружник в „Промстрой Инвест“ ООД, съдружник в „Спес 21“ ООД, съдружник в „Сигма Витес“ ООД, като последните две дружества са съдружници в „Сигма Спес“ ООД, което е прехвърлено като търговско предприятие в „Промстрой Инвест“ ООД. Тези лица били свързани по смисъла на § 1, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ и едновременно с това участвали пряко и/или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях се уговаряли условия, различни от обичайните. „Спес 21“ ООД е знаело, че с действията си уврежда и ще увреди интересите на кредиторите си и се е лишило изцяло от имуществото си, като се е разпоредило изцяло е активите си.

Жалбоподателката твърди, че в качеството си на кредитор на „Спес-21“ ООД завела иски срещу него и срещу „Сигма Спес“ ООД и „Промстрой Инвест“ ООД иски по чл.200 от КТ и по чл.135 от ЗЗД за обявяване недействителни по отношение на нея на конкретни сделки с цел имуществото, с което се е разпоредило „Спес-21“ ООД да се върне в неговия патримониум. Образувани били гр.д.№ 799/2019 г.по описа на Районен съд - гр. Девня по иск с правно основание чл.200 от КТ срещу „Спес 21“ ООД и гр.д.№ 438/2019 г., по описа на Окръжен съд гр. Враца по иск с правно основание чл. 135 от ЗЗД срещу „Спес 21“ ООД, „Сигма Спес“ ООД и „Промстрой Инвест“ ООД. Въпреки това „Сигма Спес“ ООД било заличено като съдружник в „Промстрой Инвест“ ООД на основание чл.125, ал 2 от ТЗ. Доколкото било прекратено участието на „Сигма Спес“ ООД, като съдружник в „Промстрой Инвест“ ООД били изваждани и апортните вноски и бил намален капитала на „Промстрой Инвест“ ООД от 417 520 лева на 100 лева. След това „Сигма Спес“ ООД било заличено с ликвидация като ликвидатор бил управителят на дружеството К. П. Г.. На 01.12.2020 г. било заличено чрез ликвидация „Спес-21“ ООД. Ликвидатор на дружеството бил управителят му Д. И. П.. Целта била прекратяване на производството по чл. 200 от КТ и това по чл. 135 от ЗЗД. Тези лица са били наясно, че има висящи производства срещу дружествата и че размерът на вземанията на жалбоподателката са предмет на съдебно установяване, поради което не е възможно да се предявят в производството по ликвидация. В този случай ликвидаторите – управители на дружествата са знаели за образуваните съдебни производства още преди откриването на производствата по ликвидация, а съответно и към момента на разпределението на имуществото. При това положение дори и без предявяване

на вземанията в срока по чл. 272, ал. 1 от ТЗ ликвидаторите са били длъжни да заделят имущество в обезпечение на вземанията. В производствата по Заявление с вх. № 20201201142035 на „Спес-21“ ООД за заличаване на търговеца, поради приключило производство по ликвидация и по Заявление с вх. № 20201125134316 на „Сигма Спес“ ООД за заличаване на търговеца, поради приключило производство по ликвидация били приложени декларации по чл. 273, ал. 1 от ТЗ, които изхождали от ликвидаторите на дружествата, че всички задължения на дружествата са уредени, въпреки наличието на висящи съдебни производства и изричното знание на дружествата за това. Въз основа на депозираните декларации, двете дружества са заличени, а по отношение на третото е допуснато заличаването на съдружник и намаляване на капиталът му. При наличието на висящи съдебни производства, законът изисквал тези обстоятелства да бъдат изрично декларирани и заличаването на дружествата не можело да бъде извършвано, преди приключването на висящите производства. Това не било сторено от заличените дружества и от „Промстрой Инвест“ ООД. Трайната съдебна практика на ВКС е възприела, че висящото съдебно производство е основание за уважаване на иска по чл. 29 от ЗТРРЮЛНЦ, във връзка с чл. 273, ал. 2 от ТЗ.

Ответникът по въззивната жалба „Промстрой Инвест“ ООД я оспорва и моли съдът да потвърди решението в обжалваната част

Ответникът „Сигма Спес“ ООД не е подал отговор на въззивната жалба.

Съдът като обсъди представените по делото доказателства и доводите на страните и съобразявайки правомощията си по чл.269 от ГПК, намира следното от фактическа страна:

Първоинстанционното производство пред ОС-Враца е образувано по искова молба от Д. Л. Н. срещу „Спес 21“ ООД, „Сигма Спес“ ООД и „Промстрой Инвест“ ООД за признаване на установено, че по партидите на трите дружества ответници в Търговския регистър при Агенция по вписванията са вписани несъществуващи обстоятелства: 1./ по отношение на „Спес-21“ ООД - вписано в търговския регистър със заявление с вх. № 20201201142035 заличаване на търговеца поради приключило производство по ликвидация, 2./ по отношение на „Сигма Спес“ ООД - вписано в търговския регистър със заявление с вх. № 20201125134316 заличаване на търговеца, поради приключило производство по ликвидация, 3./ по отношение на „Промстрой Инвест“ ООД, вписано в търговския регистър със заявление с вх. № 20200219155351 и заявление с вх. № 20200625120524, прекратено участие на „Сигма Спес“ ООД като съдружник в „Промстрой Инвест“ ООД и изваждането на апортната вноска и намаляване на капитала от 417 520 лева на 100 лева. Ищцата е твърдяла, че е майка и наследник на сина си Й. С. Н., починал на ***г, извършвайки възложената му от „Спес 21“ ООД работа в ТЕЦ „Солвей Соди“ АД-гр.Девня. На 29.12.2012 г. по силата на договор за сътрудничество и съвместна дейност ответникът „Спес 21“ ООД започнал съвместна работа със „Сигма Витес“ ООД на обекти в цялата страна и последният обект, на който работил Й. Н., бил в гр.Девня, „Солвей Соди“ АД, като при падане почина, което било признато за трудова злополука по чл.55, ал.1 КСО с разпореждане № 36/22.01.2018 г. на НОИ, ТП Враца, влязло в сила на 14.02.2018 г. „Спес 21“ ООД със съконтрахента си „Сигма Витес“ ООД учредили ново дружество „Сигма Спес“ ООД, чрез непарична вноска на „Спес-21“ ООД в размер на 247 000 лева, и съставляващ Поземлен имот № 12259.1021.49, ведно с промишлената сграда построена в имота с площ от 715.000 кв. м., а непаричната вноска на „Сигма Витес“ ООД била в размер на 200 000 лева и представлявала стойността на 15 бр. автомобили. „Сигма Спес“ ООД е прехвърлило търговското си предприятие на „Промстрой Инвест“ ООД срещу задължение приобретателят да заплати на прехвърлителя цена от 417 420 лв., считано от 30.01.2019 г. Твърденията са, че са извършени сделки между свързани лица с цел да се прехвърли

собствеността върху недвижими имоти, с оглед задължения към наследниците на починалия работник, поради което са предявени иски по чл.200 КТ и чл.135 ЗЗД срещу трите дружества. Поддържа, че е предприето заличаване на дружества, за да няма пасивна процесуална легитимация по водените от ищцата дела. Наличието на съдебно производство с предмет задължение на дружеството било пречка за неговото заличаване, по аргумент от чл.273, ал.1 вр. с чл.272, ал.3 ТЗ. С подадените заявления за заличаване на двете дружества в приключилото производство по ликвидация и представените към тях декларации на ликвидаторите на дружествата по чл.273, ал.1 ТЗ са декларирани неверни данни за уредени задължения, въпреки висящите съдебни производства, което се отнася и за пояснителните доклади към крайните ликвидационни баланси. Въз основа на тези декларации двете дружества са заличени, а по отношение на третото е допуснато заличаване на съдружник и намаляване на капитала му, в който е и внесеният възбранен имот като апортна вноска. Извършените вписвания били злоупотреба с право, извършено с цел лишаването на ищцата от възможността да се удовлетвори след приключване на съдебното производство за определяне на размер на обезщетение за смъртта на сина й.

Ответникът „Спес-21“ ООД, чрез управителя си Д. И. П., оспорва предявения срещу него иск с твърдения, че ищцата не е негов кредитор. Изложил е съображения, които са идентични с доводите във въззивната му жалба и поддържа, че са били налице всички изисквани от закона условия за вписване на заличаването на дружеството.

Ответникът „Промстрой Инвест“ ООД оспорва предявения срещу него иск с твърдения, че предявяването му представлява недопустима намеса в чужда правна сфера. Поддържа, че Д. Л. Н. не е кредитор на дружеството и няма взаимоотношения с него. Ищцата не обосновавала правен интерес от иска, тъй като била неясна причината поради която искала заличаване на вписването на заличаване на съдружник, напуснал по собствена воля по реда на чл.125, ал.2 от ТЗ. Неясна била и причината да се иска заличаване на вписаното намаляване на капитала на дружеството. Твърди, че имуществото, предмет на исковите по реда на чл.135 от ЗЗД не е напуснало патримониума му, независимо от напускането на съдружника „Сигма Спес“ ООД.

Ответникът „Сигма Спес“ ООД, представлявано от К. П. Г., оспорва предявения срещу него иск и твърди, че Д. Л. Н. не е негов кредитор и за нейните претенции дружеството узнало при получаване на исковата молба по иска с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД, по която било образувано гр.д.№ 438/2019 г. по описа на Врачански окръжен съд. Твърди, че процедурата по ликвидация на дружеството била изпълнена съобразно изискванията на закона като не са се кредитори.

С Разпореждане № 36/22.01.2018 г. на НОИ, ТП - Враца, на основание чл.60, ал.1 от КСО декларираната от осигурителя „Спес-21“ ООД злополука от 29.09.2017 г., при която е настъпила смъртта на Й. С. Н., е призната за трудова по чл.55, ал.1 от КСО.

Представено е извлечение от електронно досие на гр.д. № 799/2019 г. по описа на Районен съд гр. Девня, образувано по искова молба вх.№ 4136/30.05.2019 г. /представена по делото/, с която Д. Л. Н. е предявила срещу „Спес-21“ ООД иск с правно основание чл.200 от КТ за сумата 140 404.63 лв., представляващи обезщетение за неимуществените вреди, които е претърпяла от смъртта на сина си Й. Н..

Представен е отговор на искова молба вх.№ 8382/30.10.2019 г., подаден от

„Спес-21“ ООД по гр.д. № 799/2019 г. по описа на Районен съд гр. Девня.

Представен е протокол от проведено на 23.10.2020 г. съдебно заседание по гр.д. № 799/2019 г. по описа на Районен съд гр. Девня.

Представено е извлечение от електронно досие на гр.д.№ 438/2019 г. по описа на Окръжен съд Враца, образувано по искова молба вх.№ 6653/23.07.2019 г. /представена в копие по делото/, с която Д. Л. Н. е предявила срещу „Спес-21“ ООД, „Сигма Спес“ ООД и „Промстрой Инвест“ ООД искове с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД за обявяване на недействителни спрямо нея, в качеството ѝ на кредитор на „Спес-21“ ООД на сделките, извършени от това дружество по учредяване на апорт в „Сигма Спес“ ООД и обективирани в дружествения договор на „Сигма Спес“ ООД и на договор за прехвърляне на търговско предприятие от 12.12.2018 г. между отчуждителя „Сигма Спес“ ООД и приобретателя „Промстрой Инвест“ ООД.

Представен е отговор на исквата молба, с който ответниците „Спес-21“ ООД, „Сигма Спес“ ООД и „Промстрой Инвест“ ООД са оспорили исквете.

С определение № 829/18.10.2019 г. по гр.д.№ 438/2019 г. по описа на Окръжен съд Враца съдът е допуснал обезпечение на предявените от Д. Л. Н. срещу „Спес-21“ ООД, „Сигма Спес“ ООД и „Промстрой Инвест“ ООД искове с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД като е наложил възбрана върху недвижим имот от 2 300 кв.м. от парцел V в квартал 5 по ЗРП на гр. Враца, община Враца, обл. Враца, в промишлената зона с идентификатор 12259.1021.49 и построената върху имота сграда.

С влязло в сила определение от 20.11.2019г. производството по това дело е спряно на основание чл.229, ал.1, т.4 ГПК до приключване с влязъл в сила акт на това по гр.д.№799/2019 г. на РС-Девня.

От извършена служебна справка по партидата на „Спес-21“ ООД в Търговския регистър се установява, че дружеството е преминало през производство по ликвидация и за ликвидатор е вписан управителя му Д. И. П., който на 02.04.2020 г. е представил за обявяване в регистъра покана до кредиторите по чл.267 ТЗ да предявят своите вземания в 10- дневен срок. На 01.12.2020 г. под № 20201201142035 е вписано заличаване на „Спес-21“ ООД от търговския регистър.

От извършена служебна справка по партидата на „Сигма Спес“ ООД се установява, че е вписано в търговския регистър на 09.08.2018 г. с капитал от 447 000 лв. и съдружници „Сигма Витес“ ООД и „Спес-21“ ООД. От представения в Агенция по вписванията дружествен договор от 27.07.2018 г. се установява, че капиталът на „Сигма Спес“ ООД е формиран изцяло от непарични вноски на двамата съдружници, като вноската на „Сигма Витес“ ООД представлява 15 автомобили, а тази на „Спес-21“ ООД - поземлен имот № 12259.1021.49 по КККР на гр.Враца с построена в имота сграда с идентификатор 12259.1021.49.1. Дружественият договор е подписан от управителите на двете дружества К. П. Г. и Д. И. П..

На 12.12.2018 г. „Сигма Спес“ ООД прехвърлило търговското си предприятие на „Промстрой Инвест“ ООД срещу задължение на „Промстрой Инвест“ ООД да заплати на „Сигма Спес“ ООД сумата 417 420 лева на 24 равни месечни вноски от по 17 392.50 лева до 30-то число на всеки месец, считано от 30.01.2019 г.

Видно от вписванията по партидите на „Спес 21“ ООД, „Сигма Витес“ ООД, „Сигма Спес“ ООД и „Промстрой Инвест“ ООД К. П. Г. е управител на и съдружник в „Сигма Витес“ ООД, „Сигма Спес“ ООД, а П. К. Г. е управител на и съдружник в „Промстрой Инвест“ ООД, съдружник в „Спес 21“ ООД, съдружник в „Сигма Витес“ ООД. „Спес 21“ ООД и „Сигма Витес“ ООД са съдружници в „Сигма Спес“ ООД, което е прехвърлено като търговско предприятие в „Промстрой Инвест“ ООД.

В договора за прехвърляне на търговско предприятие от „Сигма Спес“ ООД на „Промстой Инвест“ ООД е посочено, че в състава на предприятието на прехвърлителя е

включен описания недвижим имот, апортиран от „Спес-21“ ООД в капитала на „Сигма Спес“ ООД. Прехвърлянето на търговско предприятие е вписано в търговския регистър на 18.12.2018 г. по №20181218135911. На 06.03.2020 г. под № 20200306095113 в търговския регистър е вписано прекратяване на "Сигма Спес"ООД, а на 25.11.2020 г. под № 20201125134316 е вписано заличаване на това дружество.

С предизвестие вх.№ 12/01.10.2019 г. К. Г., в качеството си на управител на „Сигма Спес“ ООД е уведомил „Промстрой Инвест“ ООД че прекратява участието си като съдружник в дружеството с изтичането на 3-месечен срок от получаването на известието.

В Търговския регистър по партидата на „Промстрой Инвест“ ООД е публикувано на 16.03.2020 г. решение на общото събрание на съдружниците за намаляване на капитала на основание напускането на съдружника „Сигма Спес“ ООД от 417 520 лева на 417 420 лева – с дела на напусналия съдружник. Решението е с едновременно заверка на подписите на двамата съдружници и на съдържанието му.

На 25.06.2020 г. в Търговския регистър по партидата на „Промстрой Инвест“ ООД е вписан изменение дружествен договор, в който е отразена промяната в капитала по решение на общото събрание на дружеството от 17.06.2020 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема следното от правна страна:

При така заявените от страните твърдения и искания, съдът намира, че е сезиран с искове с правно основание чл.537, ал. 2 ГПК във връзка с чл. 29, ал. 1, предл. трето ЗТР във връзка с чл.124, ал. 1 или 4 ГПК установяване вписване на несъществуващо обстоятелство.

Вписване на несъществуващо обстоятелство е налице, когато е вписано обстоятелство, което не е възникнало валидно.

I./ По иска, предявен срещу „Спес-21“ ООД за признаване за несъществуващо обстоятелството, вписано в търговския регистър по партидата на дружеството под № 20201201142035 - заличаване на търговеца поради приключила процедура по ликвидация.

Предпоставка за валидното заличаване на едно търговско дружество в ликвидация от търговския регистър е да е приключило ликвидационното производство. Съгласно чл. 273, ал.1 от ТЗ, когато са уредени всички задължения и остатъкът от имуществото е разпределен, ликвидаторите искат заличаване на дружеството. Следователно искането за заличаване не може да бъде направено от ликвидатора в произволно избран от него момент, а в точно определен от закона момент. Материално-правните предпоставки за приключване на производството по ликвидация са условие за валидното заличаване на дружеството в ликвидация. Ако имуществото е разпределено само между съдружниците, без да са удовлетворени всички кредитори - производството по ликвидация не може да се счита за приключило. При неприключила ликвидацията, вписаното заличаване на търговеца няма как да е съществуващо обстоятелство. Вписаното на основание чл. 273, ал.1 от ТЗ заличаване на дружеството в ликвидация може да бъде квалифицирано като вписване на несъществуващо обстоятелство, ако в действителност задълженията не са уредени и/или остатъкът от имуществото не е разпределен. Задълженията в ликвидационното производство се уреждат с императивни правни норми - чл. 271 от ТЗ, чл. 272 ТЗ. Съгласно чл. 272, ал.3 от ТЗ ако някое задължение е спорно, имуществото се разпределя само след като се даде обезпечение в полза на кредитора със спорно вземане. Следователно без да е дадено надлежно обезпечение не може да се пристъпи към разпределение на оставащото

имущество. Този извод следва и от разпоредбата на чл. 271 от ТЗ, съгласно която на разпределение подлежи само това имущество, което остава след удовлетворяване на кредиторите.

Ищецът е установил по делото, че в качеството си на кредитор е предявил срещу ответника иск с правно основание чл.200 от КТ. Следователно е установено, че е налице спор относно вземането за обезщетение на ищцата срещу заличения търговец. Липсват данни това вземане да е удовлетворено в ликвидационното производство. Този факт касае редовността и законосъобразното приключване на ликвидацията. Тези възражения не биха могли да бъдат разгледани в регистърното производство, което е охранително и следователно безспорно. При това положение следва да се разгледат по общия исков ред и точно чрез предвидените в закона три установителни иска по чл. 29 от ЗТР.

Съдът намира неоснователен довода, че ищцата е била длъжна да заяви своето вземане за удовлетворяване в производството по ликвидация.

Съгласно чл.267 ТЗ ликвидаторите са длъжни, като обявят прекратяването на дружеството, да поканят неговите кредитори да предявят вземанията си. Поканата се отправя писмено до известните кредитори и се обявява в търговския регистър. Задължението за обявяване в ТР на поканата по чл. 267 ТЗ до кредиторите на дружеството в ликвидация, е предвидено с цел да бъдат уведомени лицата, които твърдят, че са кредитори, да предявят вземанията си в определен срок, поради което, ликвидаторът е бил длъжен да обяви в ТР поканата по чл. 267 ТЗ. Покана до кредиторите е публикувана от страна на ликвидатора на „Спес-21“ ООД.

От друга страна ликвидатор на „Спес-21“ ООД е бил неговия управител Д. И. П.. И дружеството и неговия управител и ликвидатор са знаели за заведените от ищцата дела, с предмет иск по чл.200 от КТ и иск с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД. Следователно са били уведомени от Д. Л. Н., че претендира да е кредитор на вземане за обезщетение за непозволено увреждане.

Законът дава възможност на кредиторите да заявят пред ликвидатора своите вземания към дружеството, но не ги задължава под страх от погасяване на вземанията им да сторят това /за разлика от производството по несъстоятелност, където в случай, че вземанията не бъдат предявени пред синдика в срок, настъпва тяхното погасяване.

Наистина, съгласно чл.272, ал.1 от ТЗ, имуществото на обявено в ликвидация търговско дружество се разпределя само ако са изминали 6 месеца от деня, в който поканата до кредиторите е обявена в търговския регистър. Изтичането на 6-месечния срок обаче не означава, че кредитори, които узнаят по-късно за производството по ликвидация не могат да заявят за удовлетворяване своите вземания. Това не следва от нито една законова разпоредба. Напротив тази възможност е предвидена от законодателя с разпоредбите на чл.272, ал.2 и ал.3 от ТЗ, /които задължават ликвидатора в случай, че кредитор, който е уведомен, не предяви вземането си да вложи дължимата сума в банка на негово име и в случай, че някое задължение е спорно да разпреди имуществото само след като даде обезпечение на кредитора./ и чл.273, ал.2 от ТЗ, съгласно който, ако по-късно се установи, че са необходими по-нататъшни действия за ликвидацията, длъжностното лице по регистрацията към Агенцията по вписванията назначава по молба на заинтересувания досегашните или други ликвидатори.

В процесния случай е налице дело, в което ще се установи дали ищцата има качеството на кредитор или не, тъй като това е въпрос, който може да бъде разрешаван в състезателно, исково производство, а не в охранителното производство по вписването. Именно по тази причина обаче до приключване на исковото производство не може да бъде завършено производството по ликвидация на ответника и същото не е било завършено към момента на вписване на заличаването му.

Вписване на едно несъществуващо обстоятелство е налице, когато е вписано обстоятелство, което не е възникнало валидно. В този смисъл е т.3 от мотивите на

Тълкувателно решение № 1 от 06.12.2002 г на ВКС. В случая съдът констатира, че по отношение на „Спес-21“ ООД не са налице условията за приключване на производството по ликвидация, поради което е вписването на заличаването на дружеството представлява вписване на несъществуващо обстоятелство. Преди да впише заличаването, на 01.12.2020 г., ликвидаторът на дружеството е знаел, че е налице спор относно вземането на ищцата за обезщетение, който е предмет на гр.д. № 799/2019 г. по описа на Районен съд гр. Девня. По делото е установено, че към момента на заличаване на ответника като търговец не са били уредени всичките му задължения и същият е заличен в нарушение на чл.273, ал.1 от ТЗ.

Следователно с вписването на заличаването е вписано несъществуващо обстоятелство.

Искът е основателен и следва да бъде уважен, поради което обжалваното решение в тази му част следва да бъде потвърдено.

II./ По иска, предявен срещу „Сигма Спес“ ООД за признаване за установено, че по Заявление № 20201125134316 е вписано несъществуващо обстоятелство - заличаване на търговеца поради приключило производство по ликвидация.

„Сигма Спес“ ООД е учредено и вписано в търговския регистър през 2018 г., след злополуката със сина на ищцата. Съдружници в него са „Спес-21“ ООД и „Сигма Витес“ ООД. Капиталът му е формиран от непарични вноски като „Спес-21“ ООД е апорирало описания по-горе в мотивите недвижим имот, находящ се в гр.Враца. На 24.11.2020 г. в търговския регистър е вписано заличаване на "Сигма Спес"ООД поради приключена процедура по ликвидация.

Ищцата основава твърдението си, че не е налице прекратяване на „Сигма Спес“ ООД съобразно разпоредбите на закона или че не е осъществен фактическият състав, даващ основание да се заличи дружество с ограничена отговорност с това, че е предявила срещу дружеството иск по чл.135, ал.1 от ЗЗД като производството по делото е висящо.

От справка по партидата на дружеството в търговския регистър съдът установява, че при заявяването на вписването на ликвидацията ликвидаторът на дружеството е представил: 1./ заявление образец А 4; 2./ протокол от общо събрание на съдружниците на „Сигма Спес“ ООД; 3./ баланс към датата на приключване на ликвидацията; 4./ пояснителен доклад към баланса; 5./ годишен отчет на ликвидатора; 6./ удостоверение за предаване на разплащателни ведомости по чл.5, ал.10 от КСО; 7./ декларация по чл.273 от ТЗ от ликвидатора; 8./ декларация относно истинността на заявените за вписване обстоятелства. Това са и изискваните от чл.21, ал.3, т.12 от Наредба № 1 от 14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел документи, необходими за допускане на вписване на заличаването.

Настоящият съдебен състав намира, че по делото не е установено ищцата да е кредитор на ответника или да се е заявила като такава в друго съдебно производство.

По делото е установено, че ищцата е завела и към момента е висящо дело по чл.135, ал.1 от ЗЗД срещу своя твърдян длъжник - „Спес-21“ ООД и срещу „Сигма Спес“ ООД, в което длъжникът е апортирал своя недвижим имот.

Както е посочено в Тълкувателно решение № 2/2017 от 09.07.2019 г. искът по чл.135 ал.1 ЗЗД е на разположение на всеки кредитор - както на парично, така и на непарично вземане /ППВС №.1 от 29.03.1965 по г.д.№ 7/1964г./. Касае се за облигационен иск, който представлява средство за защита на кредитора в случай, че неговият длъжник предприема увреждащи действия, с които намалява имуществото си и/или затруднява

удовлетворението от него - т.е. накарва „общото обезпечение на кредитора“ /чл.133 ЗЗД/. Целта на иска е да бъдат обявени за недействителни спрямо кредитора действията на длъжника, с които той го уврежда. Последниците от уважаването му се изразяват в това, че атакуваното действие - увреждащата сделка - остава действителна за страните по нея /прехвърлител и приобретател/, но се счита за недействителна /т.е. за нестаналя/ по отношение на кредитора - ищец и той може да насочи изпълнението за удовлетворяване на вземането си към прехвърленото имущество, макар че то е преминало в патримониума на приобретателя.

Ищцата е упражнила своето потестативно право като е предявила иск по чл.135, ал.1 от ЗЗД с цел в качеството си на кредитор на „Спес-21“ ООД за обезщетение по чл.200 от КТ да се удовлетвори от сумата, получена на публична продажба при принудително изпълнение върху имота, обект на апортната сделка при учредяването на „Сигма Спес“ ООД. Последното дружество, при уважаването на иска понася санкцията да търпи изпълнение срещу недвижимия имот за чужд дълг /в случай, че е бил недобросъвестен при възмездното й придобиване - действал е със знанието, че сделката е увреждаща - чл.135 ал.1 предл.2 ЗЗД, или ако е придобил вещта безвъзмездно/. Този иск обаче по никакъв начин не прави „Сигма Спес“ ООД длъжник на ищцата.

От друга страна заличаването на „Сигма Спес“ ООД в търговския регистър по никакъв начин няма да попречи за воденето на иска с правно основание чл.135 от ЗЗД по следните съображения:

Действително искът по чл.135 е насочен срещу повече от един ответници, което е допустимо /разпоредбата на [чл. 215 ГПК](#) предвижда възможност за съединяване в едно производство на искове от няколко ищци или срещу няколко ответници с цел постигане на процесуална икономия или избягване на противоречие между съдебни решения, когато предмет на спора са материални правотношения с множество носители/. На страната на ответника е възникнало другарство, като в случая предмет на спора не са общи задължения на другарите /[чл. 215, т. 1 ГПК](#)/, а права и задължения, които почиват на едно и също основание /[чл. 215, т. 2 ГПК](#)/. Съгласно [чл. 216, ал. 2 ГПК](#), когато с оглед естеството на спорното правоотношение или по разпореждане на закона решението на съда трябва да бъде еднакво спрямо всички другари, е налице необходимо другарство. Необходимото другарство е задължително при такава неразделност на делата на отделните другари, която обуславя допустимостта на процеса от общото предявяване на иска от или срещу всички другари. Искът по [чл. 135 ЗЗД](#) има облигационен, а не вещен характер, тъй като уважаването му не води до връщане на имота, предмет на увреждащата сделка, в патримониума на отчуждилият го длъжник, а има за последица само осигуряване на възможността на кредитора да се удовлетвори от стойността на имота, при запазване на действителността на разпоредителната сделка по отношение на страните по нея. Според постоянната практика на ВКС при предявен иск по [чл. 135 ЗЗД](#) е налице задължително другарство между ответниците по иска – страни по увреждащата сделка /пр. - решение № 151 от 27.07.2011 г. по гр.д. № 785/2010 г. на ВКС, ГК, III г.о./. Този извод е обусловен от обстоятелството, че всяка от страните по сделката брани свое собствено право, произтичащо от нея, което ще бъде засегнато, ако искът бъде уважен.

Независимо от това, че другарството между ответниците по иска с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД е задължително, съдът отчита формираната практика с определение № 145 от 27.03.2009 г. по ч.гр.д. № 95/2009 г. на ВКС, ГК, III г.о., постановено по реда на чл.274, ал.3 ГПК, която приема, че ако една от страните по сделката е заличена, няма пречка искът по чл.135 ЗЗД да бъде предявен само срещу другата страна, тъй като няма как да бъдат постановени различни решения по отношение на задължителните другари, а ще се осигури възможност на кредитора /при наличие на предпоставките на чл.135 ЗЗД/, да се удовлетвори. С оглед формираната съдебна практика, която настоящият състав възприема, наличието на висящо производство по иск с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД не е основание да се иска заличаване на вписаното в търговския регистър заличаване на „Сигма Спес“ ООД при положение, че не това дружество, а неговия

праводател е длъжник на ищеца, и че в случай, че не е било заличено „Сигма Спес“ ООД единствено е щяло да търпи последиците на постановеното евентуално решение с което се уважава иска по чл.135, ал.1 от ЗЗД, но решението не би го направило длъжник на ищцата.. В случай, че кредиторът е увреден не чрез една, а чрез поредица от правни действия или сделки, като целеният от длъжника краен увреждащ резултат се постига с осъществяване на последното действие или сделка, предмет на иска по чл.135 ЗЗД може да бъде цялата поредица от действия или сделки, като пасивно легитимирани ответници по този иск са страните по тях. Страните по сделките, предмет на иска, са задължителни другари, но ако една от страните по първата сделка е заличена, това не се отразява на допустимостта на предявения иск, насочен срещу останалите пасивно легитимирани ответници - страни по сделките.

Следователно наличието на съдебно производство по иск с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД не е основание за съда да признае, че прекратяването на „Сигма Спес“ ООД и неговото заличаване от търговския регистър не са настъпили.

Искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен и съответно обжалваното решение да бъде потвърдено в тази му част.

III./ По иска срещу „Промстрой Инвест“ ООД за признаване за установени на основание чл.29, ал.1 ЗТРРЮЛНЦ за несъществуващи обстоятелствата, вписани по партидата му по Заявление вх.№ 20200219155355 и Заявление № 20200625120524 - прекратяване на участието на „Сигма Спес“ ООД като съдружник и изваждане на апортните вноски и намаляване на капитала на "Промстрой Инвест"ООД от 417 512 лв. на 100 лв.

С договор от 12.12.2018 г. с нотариална заверка на подписите „Сигма Спес“ ООД е прехвърлило на „Промстрой Инвест“ ООД търговското си предприятие като съвкупност от права, задължения и фактически отношения като това обстоятелство е вписано в търговския регистър под № 20181218135911.

Няма спор и видно от вписванията в търговския регистър по партидата на „Промстрой Инвест“ ООД по Заявление вх.№ 20200219155355 „Сигма Спес“ ООД било заличено като съдружник в „Промстрой Инвест“ ООД на основание чл.125, ал 2 от ТЗ поради подадена молба от дружеството. По Заявление № 20200625120524 е намален капитала на „Промстрой Инвест“ ООД от 417 520 лева на 100 лева.

Ищцата основава твърдението си, че не се е осъществил фактическия състав на напускане на съдружника „Сигма Спес“ ООД и този на намаляване на капитала на „Промстрой Инвест“ ООД съобразно разпоредбите на закона с това, че е предявила срещу него иск по чл.135, ал.1 от ЗЗД като производството по делото е висящо, както и с това, че е налице прехвърляне на имущество от страна на нейния длъжник „Спес-21“ ООД в патримониума на „Сигма Спес“ ООД, което от своя страна го е прехвърлило заедно с търговското си предприятие на „Промстрой Инвест“ ООД.

Настоящият съдебен състав намира, че прехвърлянето на недвижимия имот, който е бил собственост на длъжника на ищцата на „Промстрой Инвест“ ООД не прави последното дружество длъжник на ищцата. Тук важат изцяло мотивите, изложени по-горе по иска, предявен срещу „Сигма Спес“ ООД. „Промстрой Инвест“ ООД единствено би търпяло последиците на постановеното евентуално решение с което се уважава иска по чл.135, ал.1 от ЗЗД, но решението не би го направило длъжник на ищцата.

Наличието на висящи съдебни производства, както по иска с правно основание чл.200 от КТ, така и по иска с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД не представлява препятствие за настъпването на фактическия състав на освобождаването на „Сигма Спес“ ООД като съдружник в „Промстрой Инвест“ ООД, нито за намаляване на капитала на „Промстрой Инвест“ ООД. Обстоятелството, че дружеството е намалило своя капитал не означава, че същото се е разпоредило с недвижимия имот, който е придобило вследствие покупката на търговското предприятие на „Сигма Спес“ ООД.

От документите по партията на „Промстрой Инвест“ ООД в търговския регистър се установява, че по реда на чл.125, ал.2 от ТЗ „Сигма Спес“ ООД е отправило предизвестие за напускане като съдружник в „Промстрой Инвест“ ООД. Напускането на съдружник предполага доказване единствено на факта на достигане на изявлението за това до знанието на дружеството и изтекъл тримесечен срок на същото. С настъпването на тези обстоятелства се прекратява членството на съдружника. Съдът приема, че са налице всички изискуеми предпоставки за вписване на заличаването му като съдружник. Тези предпоставки са обосновани като настъпили, вкл. достигнало до дружеството волеизявление на напускащия съдружник.

С оглед изложеното съдът намира, че напускането на съдружника „Сигма Спес“ ООД от „Промстрой Инвест“ ООД не представлява несъществуващо обстоятелство.

По отношение на намаляването на капитала на „Промстрой Инвест“ ООД в търговския регистър е представено взето по надлежния ред решение на съдружниците на дружеството за намаляване на капитала, което е в изискваната от чл.137, ал.4 от ТЗ форма. Същото е представено в търговския регистър и е обявено. След изтичането на тримесечен срок от обявяването му, в който кредиторите на дружеството са могли да заявят исканията си за предоставяне на обезпечение или за изплащане на задълженията на дружеството към тях, в търговския регистър е обявен актуалният дружествен договор, в който е отразена промяната в капитала на дружеството.

При прехвърлянето на търговско предприятие като съвкупност от права, задължения и фактически отношения настъпва универсално правоприемство между прехвърлителя и приобретателя. Съгласно чл.15, ал.3 ТЗ при прехвърляне на предприятие, ако няма друго споразумение с кредиторите, отчуждителят отговаря за задълженията солидарно с правоприемника до размера на получените права, като кредиторите на търсими задължения са длъжни да се обърнат първо към отчуждителя на предприятието. В чл.16а ТЗ са уредени обезпеченията на кредиторите при прехвърляне на търговско предприятие. В случая при прехвърлянето на търговското предприятие на „Сигма Спес“ ООД към „Промстрой Инвест“ ООД „Сигма Спес“ ООД не е било длъжник на ищцата, поради което и такова задължение не е преминало в патримониума на „Промстрой Инвест“ ООД. Дори да се приеме, че ищцата е била кредитор на „Промстрой Инвест“ ООД /което становище съставът на съда не споделя/, същата е следвало след обявяване на решението за намаляване на капитала на дружеството да заяви писмено своето несъгласие в срок от три месеца от това обявяване. По делото липсват данни тя да е сторила това.

По изложените съображения въззивният съд намира, че са се осъществили всички кумулативно необходими елементи на фактическия състав на намаляване на капитала на дружество с ограничена отговорност в хипотезата на чл.149, ал.3, т.2 от ТЗ. С оглед на това искът е неоснователен и обжалваното решение, с което е отхвърлен следва да бъде потвърдено.

Воден от изложеното съставът на Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260056/10.10.2022 г. по т.д.№ 145/2020 г. на Врачански окръжен съд, ГО.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховен касационен съд в 1-месечен срок от съобщаването му на страните, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____